

תנועת הצופים העבריים בישראל (ע"ר)

שלום לכולם,

לאחרונה הגיעו למחלקת הדרכה עדכונים מההנהגות לגבי מרצים. שהופיעו בפני השכב"ג או המרכזים. וזאת נרצה להדגיש מספר דברים. שבמקרה הטוב לא הציגו מסרים התואמים לתפיסה החינוכית של הצופים ובמקרה הרע ממש סתרו אותה. לאור זאת נרצה להדגיש מספר דברים.

ידוע ששיעור ההתנהגויות הסיכוניות עולה בהתאם למידת השיעמום, הניכור החברתי והיעדר המסגרת של החניכים והחניכות שלנו בתקופת הקורונה. אנו מעריכים את הרצון להתייחס לזה במסגרת המפגש הצופי ואף מעודדים זאת אך עלינו לזכור שני דברים:

1. הדרך הטובה והעדיפה ביותר היא באמצעות פעילות תוכן או נקודת מבט במסגרת הקבוצה והמדריך.ה

הישירה שלה. זה הסטינג הכי נכון משום שיש בו קרבה והיכרות, זה לא מפגש חד פעמי אלא חלק מתהליך שבו יש מקום לשתף ולשוחח בביטחון על סוגיות מורכבות אלו. בקבוצה קטנה שיש בה יחסי גומלין מבוססים החניכים והחניכות יביאו את עצמם לידי ביטוי ויהיו פחות פאסיביים כ"צרכני מידע" ויותר חושבים ומעורבים. אל תמהרו להפריט את העיסוק בנושא למרצים חיצוניים על אף שאולי יש להם ידע מקצועי. הרצאה יכולה להשתלב כחלק מתהליך (כפתיחה, השראה או פעילות שיא) אבל אסור שתהיה התהליך כולו. ובכל מקרה נכון שיהיה לה הכנה ועיבוד כקבוצה.

2. הזום, הוא פלטפורמה שמראש מאתגרת את המרחב הבטוח ולכן צריך להיזהר להציג בה תכנים קשים ולא

מותאמים. בשונה ממצב קבוצתי פרונטלי שבו חניכים וחניכות רואים אחד את השני, קוראים תגובות, הבעות פנים ו"שומרים" אחד על השני. בזום הם כאילו ביחד אבל באמת יושבים לבד בבית. טריגר לטראומת עבר, כשאין חבר או חברה לצידך, אין מי שנכח לתת לך יד, או לצאת לנשום איתך אוויר שניה אחרי שהפעולה נגמרה יכול להשאיר חניך או חניכה מאוד מעורערים.

ולכן, בכל הנוגע להתנהגויות סיכוניות – מאחר ומדובר בנושאים מאוד רגישים, חשוב מאוד מאוד (יותר מהכריזמה של המנחה או מטיב המצגת) שהוא/היא יהיו **בעלי ניסיון והכשרה רלוונטיים והכי טוב שיהיו מאחד הארגונים השותפים שלנו.**

כל מיני אנשים עצמאיים, שחקרו תחומים מטעם עצמם, בוגרי קורס למיניות בריאה ביוטיוב, או שמביאים סיפור אישי מזעזע שמעורר רגשות קשים – פונים בהמוניהם וניכר שלא מופעלת מערכת סינון כלשהי לפני שנפתחת להם דלת לתוך מרחבי החינוך הצופיים שלנו.

בכל תחום תחת "לבחור בעצמי" יש דוברים שאנחנו מכירים ועובדים איתם בשותפות – תוכלו למצוא אותם בפנקס מניעה והתמודדות שיש ברשותכם. בעמ' 41-45 תחת "גורמים שניתן להתייעץ איתם." **אם אתם רוצים להזמין דובר.ת מארגון שאינו כתוב בפנקס בבקשה לפנות למחלקת הדרכה** משום שקיבלנו פידבק על דוברים כאלה ואחרים ונוכל למנוע מקרים מצערים שכבר קרו.

תנועת הצופים העבריים בישראל (ע"ר)

לגבי נושאים **חינוכיים אחרים** – ראשית, אתם תמיד מוזמנים להתייעץ עם הרכזים. ות במחלקת הדרכה. נעזרנו בלא מעט מרצים. ות דוברים. ות במסגרת ימי עיון, ימי ד', כנסי חינוך וסמינרים ונשמח להמליץ ולהפנות למי שרלוונטי. מניסיוננו, עדיף **להזמין מרצה שכבר שמעתם. נ. בעצמכם. נ.** אין טוב ממראה עיניים ויש אנשים עם אתרי אינטרנט מרשימים שלא תמיד יודעים על מה הם מדברים. זו לא בושה לבקש שיעבירו לכם תמצית של המסרים המרכזיים בהרצאה, לשאול ולבדוק מה ההסמכה וההכשרה של הדובר. ת, מה הוא למד. ה ואיפה. כשמביאים מישהו. י חיצוני לנו זה יהיה בדרך כלל כי אנחנו רוצים להביא **מומחה תוכן** אז כדאי מאוד שאכן יהיה כזה. בהחלט מקובל לבקש שיזמינו אתכם לשמוע או לצפות בהרצאה ואז תקבלו מושג טוב יותר לפני שתחליטו ותסגרו.

שיחה מקדימה חשובה ביותר – להכין את המרצה מול מי הוא הולך לדבר, מה המשתתפים כבר יודעים על התחום וכן למקד ולחדד באיזה שאלות נרצה לגעת. יחד עם זאת, רוב המרצים. ות מסתובבים עם 2-3 הרצאות קבועות והם נוטים לתת אותן כך או כך אז תבחרו מישהו. י שאתם. נ מתחברים לגישה שלו. ה ושיעורר השראה ומחשבה, גם אם תצטרכו להשקיע אחריו קצת זמן בתרגום ותיווך המסרים לחיים הצופיים.

דברו על זה גם עם מרכזי. ות השבטים שאתם מלווים. ות. גם בשגרה הם אוהבים. ות להזמין סדנאות, הרצאות וכו' אבל זה התגבר משמעותית בתקופת הקורונה שבה חווינו שחיקה בהדרכה ורצון למשוך את החניכים להגיע לפעולה מקוונת. דובר חיצוני נתפס כפעילות אטרקטיבית ומושקעת אבל לפחות בחלק מהזמן מעורב בזה גם החשש להעביר מסרים בעצמנו. בכל מקרה חשוב להבין שכל אורח הרגע הופך להיות חלק בלתי נפרד מהתהליך החינוכי שלנו ויכול. ה להיות לו השפעה גדולה אז שיעשו זאת בזהירות ובמקצועיות.

לגבי **מעבירי סדנאות כלליות, אימפרוביזציה, הווי, צחוק ובדרנים למיניהם** – אנא זכרו והזכירו גם לחניכי השכב"ג שהמרחבים שלנו הם קודם כל חינוכיים ולכן גם פעילות מהנה והפגתית צריכה לעמוד בקנה אחד עם ערכי התנועה. אין לתת מקום להערות, אמירות או משחקים שעשויים לעורר אי נוחות בקרב המשתתפים והמשתתפות (אפילו אם זה רק לחלקם) ובטח שאין לאפשר לעג לעדה, מגדר או ציבור כלשהו. במידה וידוע לנו שהדמות אותה נרצה לארח בפעילות נוטה להתנהגות מסוג זה או לפרובוקציות עדיף להימנע מלהזמין אותה ולא להסתפק בשיחה מקדימה או בקשה. הדבר האמור נכון לא רק בשעת צחוק אלא גם בשעת בכי. היזהרו מהזמנה של מנחי סדנאות שמאלצים את החניכים לחשיפה אישית וביטוי של פגיעות. האנשים הצעירים איתם אנחנו עובדים נוטים לרצות את המנחה, לציית ולהביא את עצמם לכדי חשיפה גם אם הדבר לא נכון להם ואל לנו לדחוק אותם לעשות זאת. בכי הוא לא מדד להצלחתו של תהליך חינוכי ובמקרים רבים הוא תוצאה של מניפולציה רגשית שאין עלינו לקחת אחריות עליה. דבר שנראה כפתיחות, התעלות רוח ואינטימיות ברגע מסוים יכול לעורר חרדה, חרטה והצפה רגשית ביום למחרת.

****למכתב זה מצורף נספח : צ'ק ליסט לפני הבאת דובר. ת או מרצה**

מחלקת הדרכה